

معرفی اهداگر سند

سکینه خراج*

دریافت جایزه کتاب فصل گردید (مجموعه‌ای از یادداشتهای عبدالحسین خان ملک‌المورخین معروف به لسان‌السلطنه، ۱۲۴۸-۱۳۱۲ش. / ۱۸۶۹-۱۹۳۳م.، که درباره حوادث ایران و شرح رنجهای مردم این سرزمین در دوران سلطنت مظفرالدین شاه، ۱۳۱۴-۱۳۲۴ق. / ۱۸۹۶-۱۹۰۶م. می‌باشد). این کتاب را زنده‌یاد دکتر نوائی تصحیح کرده و از واپسین تلاشهای علمی او به شمار می‌آید. گوشه‌ای از وقایع ایران و جهان را، علاقه‌مندان به رویدادهای تاریخی دوران قاجار در این اثر می‌توانند مطالعه کنند. استاد نوائی در طول عمر پرثمرش، در تحقیق و پژوهش بی‌ادعا کوشید و میراث ماندگاری در حوزه‌های گوناگون از خود به جا گذاشت.

او با تصحیح نسخه‌های کهن، دسترسی طلاب و محققان تاریخ را به متون بازمانده از گذشته تسهیل کرد؛ کار سترگی که تنها منحصر به بازنویسی ساده و چاپ این آثار نمی‌شد. او با مقدمه، تحشیه و تعلیقه‌هایی که بر این آثار می‌نوشت، تحقیق و تتبع را با تصحیح همراه می‌کرد. با این همه، عنوان «به کوشش» و «به اتمام» بر روی این آثار آورده می‌شد.

استاد دکتر عبدالحسین نوائی، در سال ۱۳۰۲ش. / ۱۹۲۳م. در تهران در محله خیابان شاپوری، در کنار بازار قوام‌الدوله متولد شد. دوره دبستان را در مدرسه تمدن و ابن‌سینا و متوسطه را در دبیرستان شرف مظفری گذراند. در سال ۱۳۲۳ش. / ۱۹۴۴م. از دانشگاه فارغ‌التحصیل شد و از سال ۱۳۵۰ش. / ۱۹۷۱م. در پژوهشگاه فرهنگ، به کار و تدریس مشغول شد و عضویت سازمان کتابهای درسی را هم داشت. اولین کتاب وی، در تیرماه ۱۳۲۴ش. / ژوئیه ۱۹۴۵م. در سن ۲۲ سالگی به نام رجال حبیب السیر به چاپ رسید که در آن، بزرگان هر قوم را از آغاز سلطنت مغول یاد کرده است. کتاب دیگرش، ایران و جهان در سه جلد تنظیم شده و شرح تاریخ هفتصد ساله ایران می‌باشد و بنای آن براساس ارتباط است و اینکه چگونه ما توانسته‌ایم با عالم خارج ارتباط پیدا کنیم. کتاب اعزاز محصلان ایرانی به اروپا در عهد رضاشاه را نیز، با همکاری یکی از دانشجویان خود، خانم الهام ملکزاده، به رشته تحریر درآورد. کتاب مرآت الوقایع مظفری او نیز در دو جلد، از مرکز پژوهشی میراث مکتوب، نامزد

* کارشناس ارشد تاریخ ایران اسلامی.

تلاش علمی دکتر نوائی، تنها به تصحیح متون قدیمی منحصر نمی‌شد بلکه با توجه خاص به چاپ اسناد تاریخی، غفلت از این منبع مهم را به همگان یادآور می‌گردید. به اعتقاد او یافته‌های سندی، ما را به بازنویسی مجدد تاریخ وامی‌دارد؛ نگارش مجدد از آدمها و وقایع که مستند به نوشته‌های بدون پرده است. این نگارش اما مبتنی بر تقسیم آدمها به نیک و بد نبود، چونکه او نگاهی سیاه و سفید به تاریخ نداشت. از دخالت دادن خصوصیات اخلاقی افراد در قضاوت درباره کارنامه و عملکردشان پرهیز داشت و از جستجو و کنجکاوای در اینکه پدر و مادر فلانی که بوده و او خود بر چه مذهب و مسلکی بوده، هشدار و زنهار می‌داد. آنچه برایش مهم بود، اقدام و نتیجه عملکرد افراد در صحنه

تاریخ بود. از نظر او، پیشینیان از هر گروه و دسته و سلسله‌ای، متعلق به هویت جمعی و تاریخمان هستند و لکه‌دار کردن گذشتگان، جز بدبین کردن نسل امروز و فردا، نتیجه‌ای دربر نخواهد داشت و این خود، گام نخست در تهاجم فرهنگی است که از خودبیگانگی، مقدمه آن است.

استاد نوائی، ادیب و تاریخنگار و از جمله اندیشمندان عرصه تاریخ و فرهنگ ایران زمین بود؛ روحش شاد و یادش گرامی باد.

سازمان، بدینوسیله مراتب سپاس و تقدیر خود را به سرکار خانم طاهره کمالی تفرشی، به سبب اهدای تعداد هشتاد ردیف سند و کتاب بازمانده از روانشاد دکتر نوائی به گنجینه اسناد ملی، اعلام می‌دارد.



وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

گواهی نامه در ذمه اول تحصیلات متوسطه

شماره ثبت



تاریخ صدور: ۱۳۸۶

نظر بنامه و به پیشنهاد بنامه آقایان اسبابی معارف منصوب نهم محترم هزار و دویست و نود و ششمی

نظر بنامه استحضات منصوب شورای عالی معارف و نظر تصدیق هیئت متذکره تهران مورخ خرداد ۱۳۱۷

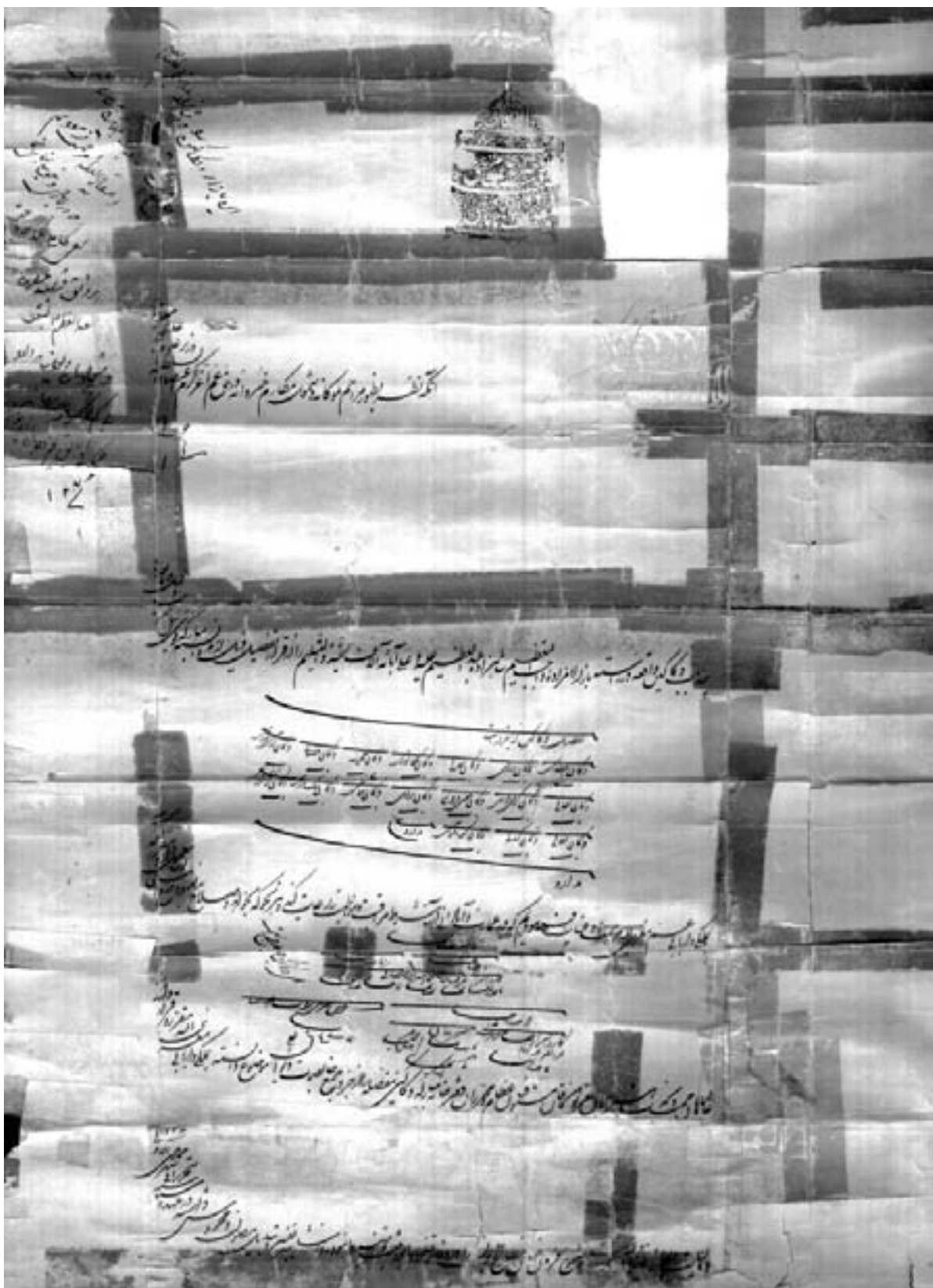
چون آقای عبدالحسین نوائی شاگرد دبیرستان شرف که در تاریخ ۱۳۰۴ شمسی در تهران متولد شده با معدل نمره ۳۵ از خنده استحضات متذکره برآمده است این گواهی نامه با و عطا می‌شود که از فرزایای قانونی آن بهره‌مند گردد

تهران - بهمن ۱۳۱۷

وزیر معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

رئیس دبیرستان

گواهینامه تحصیلات متوسطه عبدالحسین نوائی



فرمان ناصرالدین شاه درباره واگذاری چند باب دکان در بازار امامزاده عبدالعظیم به علیقلی میرزا اعتضادالسلطنه وزیر علوم (۱۲۷۶ ق.)